

Net uit: Hoe denk je als een vleermuis

Hoe denk je als een vleermuis, 35 echt interessante toepassingen van filosofie door Peter Cave, vertaald door **Huub Stegeman** en uitgegeven bij [WinklerPrins](#) (oorspronkelijke titel: *How to think like a bat*).

Zoals de titel al doet vermoeden, wordt de filosofie in dit boek op luchtige wijze geïntroduceerd. In vijfendertig hoofdstukken bespreekt Peter Cave, in Groot-Brittannië een soort Maarten van Rossem op het gebied van de filosofie, alle belangrijke thema's van ruim 2500 jaar westerse filosofische traditie.

Een speelse introductie tot de westerse filosofie

Hij doet dit op een bijzondere manier: geen gortdroge bespreking van de verschillende vakken zoals je die tijdens een universitaire filosofiestudie krijgt voorgeschoteld (metafysica, kenleer, politieke filosofie, ethiek enzovoorts), maar een 'probleemgerichte' aanpak. Daarbij begint hij steeds vanuit tamelijk alledaagse problemen en geeft vervolgens de filosofische overwegingen of antwoorden.

Analytische traditie

Een dergelijke probleemgerichte aanpak verklaart tegelijk wel de achtergrond van deze man: in de moderne westerse filosofie laten zich grofweg twee hoofdrichtingen onderscheiden, namelijk de Angelsaksische, analytische traditie, die sterk hecht aan logica en erg 'oplosserig' is, en de continentale filosofie, die wat abstracter is en meer aandacht heeft voor vragen zoals die naar 'het zijn van het zijn'. Voor de meeste moderne Nederlandstalige lezers is het waarschijnlijk gunstig dat Cave van de Angelsaksische school is.

Licht absurdistisch

Als je de inhoudsopgave bekijkt, zou je niet direct denken dat het een probleemgericht boek is, eerder een licht absurdistisch werk. 'Hoe je je staande houdt op een hellend vlak', 'Hoe je verklaart dat je geen mensen eet' of 'Hoe voorkom je dat jij op de kleren moet passen': het ziet er allemaal wat merkwaardig uit. Het is dan ook geen opzoekboek maar een leesboek, en hoewel de vorm waarin het gedrukt is doet vermoeden dat het voor tieners is, is niets minder waar. Dit boek is echt bedoeld voor mensen die de cultuurbijlage van de betere kranten lezen, maar misschien

gewoon niet zo thuis zijn in de filosofie. Je pakt zo nu en dan eens een hoofdstukje (nooit meer dan 5-6 pagina's) en steekt ontzettend veel op.

Leve de Koninklijke Bibliotheek!

Deze opdracht belandde op mijn bureau omdat ik al eerder filosofische en theologische teksten had vertaald. Het vinden van de juiste terminologie was dus geen probleem, maar de vele citaten uit filosofische klassiekers wel! Als je filosofie en theologie vertaalt, ga je vanzelfsprekend eerst op zoek naar eventuele bestaande vertalingen van het betreffende geciteerde fragment. Van het merendeel waren die gelukkig te vinden in de Koninklijke Bibliotheek, en de twee gevallen waarvan geen vertaling bestond, waren gelukkig van oorsprong Engels en Duits, dus na enig zoeken kon ik ook die Duitse passage uit het origineel vertalen.

Ijverige persklaarmaker, oplettende redacteur

De ijverige persklaarmaker, die vanwege de haast (het zal ook eens niet) carte blanche had, was helaas niet vertrouwd met de gewoonte citaten over te nemen en bracht daarin doodleuk 'stijlverbeteringen' aan. Gelukkig had de redacteur door dat dit niet de bedoeling was en werd alles teruggedraaid.

Reeks

Dit boekje maakt deel uit van een reeks, waarin Afineke de Vries [Hoe blijf je eeuwig leven](#) van Alok Jha vertaalde. In het voorjaar verschijnen nog twee deeltjes over respectievelijk natuurkunde en wiskunde, waar ik momenteel nog aan vertaal.